

med Rette sagde, at Rigsdagsmanden for Solbæk Amts 2den Valgkreds udbviste den største Frygt for Danmarks Skjæbne og den største Mobløshed ligeoverfor Fremtiden, prise hans Mod, fordi han turde træde frem og sige det. Jeg har ikke kunnet forstaae, at der skulde høve Mod til at vise Mobløshed, og jeg mener derfor, at det er rigtigst, at vi tilbunds see, hvad Rigsdagsmanden for Solbæk Amts 2den Valgkreds egentlig sagde. Han sagde klart og tydeligt i den første Deel af sit Foredrag, — han sagde noget Andet henimod Midten af sit Foredrag, men henimod Slutningen deraf sagde han dog det samme, og senere frakaldt han det i et Tilfælde, han gav: — Vi skulle see at smide Fællesforsætningen bort, for at redde os paa den Maaade, „thi“, sagde han, „det kommer ikke i Betragtning, hvad vi have Ret til, men det gjælder om, hvad vi kunne faae anerkjendt som vor Ret, og vi kunne ikke faae Fællesforsætningen anerkjendt (Tscherning: Det sagde jeg ikke), thi vi ere under Trubsel af Krig blevne opfordrede til at tage den tilbage. Den ærede Rigsdagsmand sagde udtrykkelig, at, tog vi den ikke tilbage, vil vi Krig, „og Krig er Landets Deling“. Han sagde: Hvad ville vi helst have, enten Landet deelt og beholde et Stykke Papir, eller Landet heelt uden dette Papir, og ved dette Papir forstod han Fællesforsætningen af 18de November. Hvilken er nu den ærede Rigsdagsmands Tankegang? Den er den, at vi skulle undgaae Landets Deling, og, for at undgaae den, skulle vi undgaae Krigen, og, for at undgaae Krigen, skulle vi opheve Forsætningen af 18de November. Det ærede Medlem kan her see, hvad der kommer ud af ikke ved sine Forslag og sin Stemmegivning at udtrykke det Samme, som man i store og almindelige Sætninger kommer frem med. Jeg har været nødt til at udtale mig saaledes, fordi hans Ord lyde vidt og kunne udtydes paa en for os skadelig Maaade. Jeg vil ikke tale om, at den ærede Rigsdagsmand samtidig med, at han viste en saadan Foragt for Forsætningen, havde den største Respekt for det trykte Ord.

Formanden: Jeg troer at maatte gjøre opmærksom paa, at, ligesaa lidt som den ærede

Rigsdagsmand, til hvem den ærede Taler sigter, har, saavidt jeg erindrer, brugt Udtrykket „Foragt“ i den antydede Forbindelse, ligesaa lidt troer jeg, det er rigtigst, at tillægge en Rigsdagsmands Udtalelser en saadan Karakter, at man siger, at han viste Foragt for Noget.

Tscherning: Maa jeg blot bemærke, at den ærede Rigsdagsmand maa sige for mig, hvad han vil, efter som det, han siger, ikke er det, jeg har sagt.

C. B. Nimestad: Den ærede Rigsdagsmand kan gjerne nægte, at han har fulgt denne Tankegang, men Rigsdagsmanden vil vise det gennem de Ord, han brugte. Havde han ikke fulgt den Tankegang, jeg tillagde ham, kunde han ikke være kommen til de Resultater, hvortil han kom. Den ærede Rigsdagsmand paastod, at den Titel, vi havde paa den forrige Fællesforsætning af 2den Oktober 1855, var af stor Betydning, uagtet den fra det samme Standpunkt betragtet heller ikke er andet end nogle Ord paa et Stykke Papir. Han fortalte os nu klart, hvad Følgerne vilde blive af den Færd, han fraraadede os; han stillede os Polens Skjæbne for Øie. Det er ikke den eneste Gang, han har gjort det. For et Par Dage siden manede han den frem ved Spørgsmaalet om Besættelsen af theologiske Embeder. Han meente, at den Ulykke, Polen havde i sin gamle Landadel, havde Danmark i sine Embedskandidater og navnlig i de theologiske. Han seer gennem denne Deel af Historien som gennem et Par Brillor, der farver paa en bestemt Maaade det, han seer paa; jeg skal dog gjøre ham opmærksom paa, at der ikke er saa stor Fare for Danmark paa Grund af dets Kandidater, som der var for Polen paa Grund af dets Landadel. Men der er en anden Parallel med Polens Skjæbne, og den ligger nær; det er Naadet til at hæve Forsætningen. Netop den Forsætning, som Polen sidst gav sig, som den gav sig med Berettigelse, og hvorved den søgte at sammenholde, hvad der var tilbage af det ulykkelige Land, netop den var det, at Magterne forlangte ophævet, og, for at faae den ophævet, skabte de et Parti i selve Polen, der